

School Ondersteuning Profiel

Vastgesteld: Januari 2014
Herzien: Januari 2017

Onderwijsondersteuningsprofiel

1. Inleiding

Het ondersteuningsprofiel ondersteunt in de eerste plaats het antwoord op de vraag of een school kan voldoen aan de onderwijsbehoefte van een leerling. Daarnaast heeft het ondersteuningsprofiel een aantal andere functies.

Communicatie

Het ondersteuningsprofiel is de basis voor de communicatie met ouders. Op basis van het profiel wordt uitgelegd wat de school wel of niet voor hun kind kan betekenen. Als ouders hun kind aanmelden bij de school, dient het ondersteuningsprofiel als basis voor de afweging of een school de onderwijsondersteuning kan bieden waaraan een kind behoefte heeft.

In de schoolgids van de school is een samenvatting van het ondersteuningsprofiel opgenomen.

Professionalisering

Het ondersteuningsprofiel ondersteunt het professionaliseringsbeleid van de school. Mede op basis van dit document kan bepaald worden welke competenties leerkrachten moeten beheersen om onderwijs en ondersteuning te verzorgen zoals de school heeft omschreven.

Het ondersteuningsprofiel brengt de ambities van de school in kaart als het gaat om extra ondersteuningsmogelijkheden. Deze ambities kunnen worden meegenomen in het schoolplan en/of ondersteuningsplan en zijn medebepalend voor het professionaliseringsbeleid.

Bovenschoolse inzet van het ondersteuningsprofiel

Een samenwerkingsverband maakt eigen afspraken over de basisondersteuning en breedteondersteuning. Zo wordt bepaald aan welk niveau van ondersteuning elke school binnen het samenwerkingsverband moet voldoen. Door gebruik te maken van dit model zijn ondersteuningsprofielen onderling vergelijkbaar, zodat een bovenschools overzicht gemaakt kan worden. Dit helpt het bestuur van het samenwerkingsverband bij het bepalen:

- van het niveau van basisondersteuning, dat tegelijkertijd realistisch en ambitieus is;
- of scholen medegefinancierd zullen worden uit ondersteuningsmiddelen om het niveau van basis- en breedteondersteuning te realiseren;
- of het samenwerkingsverband in staat is om alle leerlingen passend onderwijs te bieden, waarmee het samenwerkingsverband aan de bestuurlijke zorgplicht kan voldoen.

Het Schoolondersteuningsprofiel in relatie tot andere documenten

Het samenwerkingsverband maakt minstens eens in de vier jaar een ondersteuningsplan, waarin het uiteenlopende aspecten van haar beleid beschrijft. In het wettelijk kader is vastgelegd dat de onderwijsondersteuningsprofielen deel uitmaken van het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. De samengevoegde onderwijsondersteuningsprofielen moeten inzichtelijk maken welke werking uitgaat van de afspraken die in het samenwerkingsverband worden gemaakt voor de basis- en breedteondersteuning en of in het samenwerkingsverband sprake is van een dekkend netwerk, op basis waarvan schoolbesturen aan hun zorgplicht kunnen voldoen om aan iedere leerling passend onderwijs te bieden.

Totstandkoming

Het document is tot stand gekomen in overleg met de leden van de commissie van begeleiding. Hierbij heeft de ondersteuningscoördinator een centrale rol gespeeld. Het document is gevuld met 'ingrediënten' die uit de 3 verschillende bouwgroepen visie, missie (1) onderwijsconcept, pedagogisch klimaat (2) en ondersteuning (3) naar voren zijn gekomen.

2. Algemene gegevens

2.1 Contactgegevens

Naam samenwerkingsverband: Samenwerkingsverband Brabantse Wal
Nummer: 30.01
Naam van de school/locatie: Pomona
Adres: Pomonalaan 45
Postcode: 4613 ES
Plaats: Bergen op Zoom
Telefoonnummer: 0164-241409
Email: vmbopomona@rocwb.nl
Website: www.pomonavmbo.nl
Directeur: F. Maas
Ondersteuningscoördinator: M. Aarts

2.2 Onderwijsvisie/ schoolconcept

Passend onderwijs

Het samenwerkingsverband Passend onderwijs VO 3001, Bergen op Zoom e.o. heeft gekozen voor een expertisemodel. Leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte worden begeleid binnen bovenscholse voorzieningen zoals Voortgezet Speciaal onderwijs en Het Transferium.

Het bestuur van het samenwerkingsverband heeft de inrichting van deze bovenscholse zorgstructuur opgenomen in het ondersteuningsplan en bepaalt welke leerlingen in aanmerking kunnen komen voor het volgen van een onderwijsprogramma op het Transferium. Dit Transferium kent twee locaties die verschillende doelgroepen bedienen: Locatie Aventurijncollege (REC4) en locatie Pomona. Directies van beide scholen werken samen binnen een gemeenschappelijke toelatingscommissie.

Doelgroep Pomona permanent

De problematiek van de leerlingen van de Pomona kenmerkt zich door leer- en gedragsstoornissen, gedragsproblemen en/of sociaal-emotionele problemen. Een belangrijk deel van deze groep stroomt rechtstreeks in vanuit het (speciaal) basisonderwijs. Dankzij de kleinschaligheid van deze scholen en het eigen pedagogisch klimaat kan het (speciaal) basisonderwijs passende arrangementen bieden, waardoor verwijzing naar VSO kan worden voorkomen. Echter een overstap naar het reguliere voortgezet onderwijs is voor deze groep nog te groot. Deze leerlingen hebben behoefte aan een meer gestructureerde leeromgeving en een pedagogisch klimaat, waarin zij hun leer- en persoonlijke vaardigheden kunnen ontwikkelen.

Daarnaast worden leerlingen uit het voortgezet onderwijs begeleid, waarvoor de ondersteuningsstructuur binnen de eigen VO school ontoereikend is. Het doel is het behalen van een vmbo-diploma basis of kader.

De locatie Pomona kan ook een tussenstation zijn voor leerlingen uit het (S)BO om op een gefaseerde manier de overstap naar regulier voortgezet onderwijs te maken. Tevens bestaat de mogelijkheid om via een schakelprogramma vanuit de locatie Pomona door te stromen naar het regulier voortgezet onderwijs.

Doelgroep tijdelijk

Per 1 augustus 2014 verhuist de reboundvoorziening Bergen op Zoom naar de locatie Pomona. De doelgroep bestaat uit leerlingen die op een vo-school (tijdelijk) niet te handhaven zijn. Ze volgen een niet vrijblijvend en gefaseerd programma onder schooltijd. Het doel is zo snel mogelijk de schoolloopbaan binnen het (reguliere) voortgezet onderwijs te vervolgen, bij voorkeur op de eigen school, of anders op een andere school voor voortgezet onderwijs. Het programma is sterk toegesneden op de individuele leerling en levert in principe maatwerk.

Doelgroep Aventurijn

Het Transferium kent ook een locatie bij het Aventurijn College. Deze locatie bedient een zwaardere doelgroep. Het gaat om leerlingen die nog niet over toelaatbaarheidsverklaring VSO beschikken, maar wel de gedragskenmerken vertonen die passen bij een VSO leerling. Daarnaast gaat het om zogenaamde thuiszitters die vanwege hun problematiek de reguliere vo-school niet meer bezoeken. (Voorheen werd gesproken over Op de Rails en Herstart trajecten.)

De vier functies van het Transferium

1. Schoolvoorziening locatie Pomona. De schoolvoorziening acteert als nevenvestiging van Steenspil, Halsteren. Binnen de nevenvestiging worden leerlingen geplaatst en begeleid naar een vmbo-diploma. Plaatsing geschiedt op basis van een toelaatbaarheidsverklaring van het samenwerkingsverband en een positief advies van de toelatingscommissie Transferium.

2. Reboundvoorziening. Er worden geïntegreerde onderwijszorgarrangementen aangeboden aan leerlingen die tijdelijk niet meer op de eigen school begeleid kunnen worden. De zorgcomponent van de arrangementen wordt verzorgd door Just, jeugdzorgaanbieder. De onderwijscomponent wordt verzorgd door het ROC West-Brabant. De leerling wordt begeleid op het Transferium, maar blijft ingeschreven staan op de verwijzende school. Naast plaatsing kan een deel van de begeleiding ook bestaan uit onderzoek en advies.

3. Expertisecentrum, loket passend onderwijs. Het Transferium functioneert tevens als expertisecentrum. Heeft de school een ondersteuningsvraag, scholingsvraag of wil men achtergrondinformatie, dan kan de school contact op nemen met het Transferium. Het Transferium beschikt over een test-o-theek en orthotheek. Expertise van scholen en partners wordt gebundeld en beschikbaar gesteld voor het voortgezet onderwijs. Personeel kan vanuit het Transferium op de reguliere scholen uit het samenwerkingsverband worden ingezet om te adviseren en te ondersteunen.

4. Indicatieloket. Met de invoering van passend onderwijs verdwijnt de rol van regionale verwijzingscommissie en de commissie van indicatiestelling. Binnen het Transferium wordt een commissie voor indiceren vanuit ondersteuningsbehoefte ingericht. Deze IVO-commissie werkt vanuit de volgende uitgangspunten:

- Het denken vanuit de onderwijsbehoefte van de leerling is, in overeenstemming met de zienswijze van handelingsgericht werken, de basis voor goed onderwijs.
- De indicatiestelling baseert zich niet alleen op een ordening van de onderwijsbehoefte van leerlingen (de vraag), maar ook op een ordening van de arrangementen (het aanbod).
- De indicatiestelling is geschikt om de huidige arrangementen toe te wijzen, maar ook om alle mogelijke toekomstige vormen van arrangementen toe te wijzen.
- Onderwijsbehoefte en arrangementen onderscheiden zich op vijf voor indicatiestelling relevante kenmerken of velden:
  1. de hoeveelheid aandacht en tijd
  2. het onderwijsmateriaal
  3. de ruimtelijke omgeving
  4. de expertise
  5. de samenwerking met andere instanties

2.3 Kengetallen leerling-populatie huidig schooljaar en afgelopen 3 schooljaren

Beschrijving	2014 2015	2015 2016	2016 2017
Aantal leerlingen	130	141	159
Aantal leerlingen met lwoo of pro indicatie	90	99	111
Aantal leerlingen met een rugzakje REC-3		1	4
Aantal leerlingen met een rugzakje REC-2	8	11	13
Aantal leerlingen met een rugzakje REC-1	0	0	0
Aantal leerlingen dat in een CvB is besproken	38	44	53
Aantal leerlingen dat geplaatst is op een bovenschoolse voorziening :			
• Rebound	1	2	1
• Arrangement			
Aantal leerlingen dat is teruggeplaatst of geplaatst vanuit een bovenschoolse voorziening			
• Rebound	0	2	1
• Arrangement			
Aantal leerlingen dat is verwezen naar VSO	5	5	2
Aantal leerlingen dat is verwezen naar regulier VO	2	2	5
Aantal leerlingen met dyslexie	32	35	42
Aantal leerlingen met dyscalculie	1	2	2
Aantal hoogbegaafde leerlingen	0	0	0
Aantal leerlingen met een vastgestelde ontwikkelingsstoornis	55	62	75

2.4 Toelatingscriteria, beleid en randvoorwaarden

De toelatingscommissie van de school is belast met het toelaten en afwijzen van leerlingen. De toelatingscommissie bestaat uit:

- de afdelingsmanager
- ondersteuningscoördinator
- pedagogisch didactisch medewerker
- maatschappelijk werker
- schoolarts

De toelatingsprocedure wordt opgestart met een intakegesprek. Het intakegesprek neemt ongeveer een uur in beslag en vindt onder schooltijd plaats. Hierdoor krijgen ouders en leerling een goed beeld van de school. Er wordt gekeken of alle gegevens aanwezig zijn en eventueel afgesproken wat er nog nagezonden moet worden.

Na het intakegesprek wordt de toelatingsprocedure opgestart en krijgt de leerling een oproep voor (aanvullend) onderzoek en een gesprek met psycholoog en pedagogisch didactisch medewerker. De maatschappelijk werker van de school neemt contact op voor een huisbezoek en indien nodig, ontvangt de leerling een oproep van de GGD voor een medisch onderzoek bij de schoolarts.

Als alle onderzoeken achter de rug zijn, beslist de toelatingscommissie of de leerling wordt aangenomen. Hierbij wordt er gekeken naar de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Bij toelating wordt er een toelaatbaarheidsverklaring aangevraagd voor plaatsing op Pomona.

Toelatingscriteria

Een leerling is toelaatbaar als hij/ zij aan de volgende criteria voldoet:

- Basisschooladvies VMBO BBL, KBL, GL, TL.
- Intelligentiescore (totaal IQ) is minimaal 75
- Leerachterstanden binnen het gebied van het LWOO (criteria RVC of SWV).
- Vastgestelde sociaal emotionele problematiek
- Een vmbo diploma is haalbaar en de school kan eventuele handelingsgericht ondersteuning bieden.

Documenten bij aanmelding

Bij aanmelding zijn de volgende documenten van belang.

- Een inschrijfformulier
- Een (digitaal) onderwijskundig rapport basisschool met daarin het basisschooladvies.
- Een informatieformulier VO/VO (bij instroomleerlingen)
- Uitslag eindtoets basisonderwijs
- Een kopie identiteitsbewijs (BSN nummer)
- Dossier toeleverende VO school (bij instroomleerlingen)

3. Basisondersteuning

3.1. Definitie

De basisondersteuning is het door het samenwerkingsverband afgesproken geheel van preventieve en licht curatieve interventies die binnen de onderwijsondersteuningsstructuur van de school planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau, eventueel in samenwerking met ketenpartners worden uitgevoerd.

3.2 De vier aspecten van basisondersteuning

De basisondersteuning van de school kent vier aspecten:

- 1 preventie
- 2 inrichting van de ondersteuningsstructuur
- 3 planmatig werken
- 4 kwaliteit

In de beschrijving van de basisondersteuning zijn afspraken vastgelegd over licht curatieve interventies. Deze afspraken staan hieronder vermeld, met een beschrijving van hoe wij het geregeld hebben, een verwijzing naar documenten, een ambitieniveau een stappenplan voor verbetering. Genoemde interventies zijn structureel beschikbaar voor en/of binnen de school en moeten de continuïteit van de schoolloopbaan van een leerling ondersteunen.

Preventie

1. De school heeft een aanbod voor leerlingen met dyslexie of dyscalculie (conform de protocollen).

A. Wij hebben dit als volgt geregeld:

Wanneer een leerling op school is aangenomen wordt er direct gekeken naar de nodige behoeften van een leerling. Leerlingen met vastgestelde dyslexie / dyscalculie krijgen een faciliteitenkaart. Hierop staat genoteerd welke extra ondersteuning op deze leerling van toepassing is.

Leerlingen met dyslexie / dyscalculie krijgen Individuele Remedial Teaching (IRT) Wanneer blijkt dat zij genoeg handvatten hebben gekregen kan dit worden afgebouwd en zelfs worden gestopt.

Op school kunnen / mogen de leerlingen gebruik maken van het digitale ondersteuningsprogramma Kurzweil.

B. Documentatie

- Faciliteitenkaart
- OPP

C. Ambitieniveau

Op Pomona worden leerlingen met dyslexie of dyscalculie op een professionele manier ondersteund in de klas, tijdens alle lessen. De begeleiding start vanuit een gedegen analyse van beschikbare documenten zoals het onderwijskundig rapport van de aanleverende school, remedial teachers, externe bureaus e.d. Indien nodig vindt op basis van deze informatie of ervaringen in de klas aanvullend onderzoek plaats door onze psycholoog in samenspraak met de remedial teacher. Bij een vermoeden van dyslexie / dyscalculie wordt er eerst een half jaar geremedieerd. Dan volgt, zo nodig, het onderzoek.

Indien er sprake is van dyslexie of dyscalculie worden er algemene handelingsadviezen geformuleerd op het handelingsplan van de leerling, ontvangt de leerling een faciliteitenkaart en wordt een aantekening gemaakt binnen het groepsplan van de groep. Ook is in het protocol een relatie gelegd met het toetsbeleid van de school. Daarin staat welke specifieke afspraken gemaakt kunnen worden voor geïndiceerde leerlingen. Daarmee heeft de leerling regie over zijn proces en is de docent in staat aanvullende ondersteuning te bieden in de les.

In de speciale rekenuren is er de ruimte om naast een niveauprogramma voor rekenen remediale programma's uit te voeren. Deze programma's worden geselecteerd door de taalcoördinator en uitgevoerd door de betrokken docenten. Indien noodzakelijk kan de taalcoördinator gebruik van speciale programma's voorstellen zoals Kurzweil en WRTS. De voortgang van het ondersteuningsproces wordt minimaal drie keer per jaar geëvalueerd in de commissie van begeleiding en regelmatig met de mentoren. Tijdens leerling besprekingen worden docenten door de remedial teacher geïnformeerd over nieuwe ontwikkelingen, afspraken of ondersteuningsmogelijkheden. In het scholingstraject wordt ruim aandacht besteed aan de ontwikkeling van deskundigheid van docenten en mentoren.

Tijdens het ontwikkeluur kunnen leerlingen zich verder ontwikkelen / verbeteren op verschillende gebieden. Taal en rekenen is ook hier een optie. Er wordt een persoonlijk plan opgesteld per leerling naar aanleiding van de uitslagen van de CITO-VAS. maar ook op sociaal emotioneel gebied worden verschillende trainingen aangeboden. Bijvoorbeeld Rots en water, Remweg en faalangstreductietrainingen. Ook wordt er tijdens dit uur tijd besteed aan het loopbaantraject van een leerling.

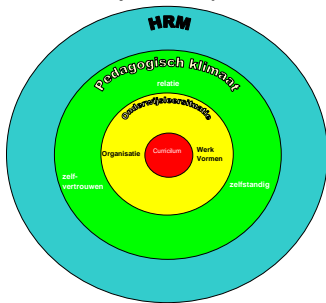
D. Stappenplan voor verbetering

Wij willen de citoscores meer betrekken bij de persoonlijke leerontwikkeling van de leerling. We willen nog beter inspelen op de cognitieve behoeften van de individuele leerling. Samen met de mentor kan de Remedial teacher handelingsadviezen opstellen per leerling, met en zonder dyslexie en deze verwerken in het ondersteuningsplan

2. De school biedt onderwijsprogramma's en leerlijnen die zijn afgestemd op leerlingen met een minder dan gemiddelde intelligentie

A. Wij hebben dit als volgt geregeld.

Het onderwijsconcept van Pomona is cyclisch opgebouwd.

Het **curriculum**, de inhoud van het programma is gekoppeld aan de kerndoelen van de onderbouw en de examenprogramma's van de bovenbouw. Daarnaast wordt de inhoud bepaald door de verplichte referentieniveaus Meijerink. Er zijn leerlijnen voor de BBL, KBL en GTL in de onderbouw en BBL en KBL in de bovenbouw.

De **onderwijsleersituatie** zegt iets over hoe we de leerstof aanbieden en de organisatie van ons onderwijs. Op Pomona worden werkvormen afgestemd op de verschillende leerstijlen van leerlingen. Onze maximale groepsgrootte is 15 waardoor er meer overzicht, rust en aandacht voor de leerlingen is. Elke les kent diverse, korte, instructievormen- en momenten en is er verrijkingsstof of herhalingsstof voor beter of zwakker presterende leerlingen. In elke les wordt gewerkt aan de hand van een vorm van een "spoorboekje". De lessen starten met een doestelling, herhalen van de vorige lessen, aanbieden nieuwe leerstof, verwerken van de nieuwe leerstof in verschillende werkvormen en sluiten de les af door middel van reflectie.

Wanneer het pedagogisch klimaat goed is komt de leerling tot presteren. Hij weet dat hij het (zelf) kan hij voelt zich veilig en hij hoort er bij. Hier ligt de relatie tussen het passende curriculum, de variërende werkvormen en een goed gestructureerde organisatie. Het klimaat wordt tevens gevoed door de kundigheid van de docent, de afspraken in de klas en binnen de school en op het schoolplein. Middels een goed HRM beleid voelt de docent zich gecoacht en krijgt de kans zich te ontwikkelen.

B. Documentatie

- Kijkwijzer "ideale les"
- Spoorboekje

C. Ambitieniveau

- Leerlingen op het VMBO Theoretische leerweg in de onderbouw zo goed en zo snel mogelijk voorbereiden op een eventuele overstap naar het regulier onderwijs.
- In alle lessen zijn de verschillende werkvormen afgestemd op de verschillende leerstijlen van de leerlingen.

D. Stappenplan voor verbetering

- Zo spoedig mogelijk in kaart brengen van de mogelijkheden voor een leerling binnen de theoretische leerweg.

3. De school is fysiek toegankelijk, heeft aangepaste werk- en instructieruimtes en beschikt over hulpmiddelen voor leerlingen die dit nodig hebben

A. Wij hebben dit als volgt geregeld.

Binnen de school is er een hellingbaan en een lift, wat de toegang tot de bovenverdieping voor mindervaliden en rolstoelers vergemakkelijkt. Er is een invalidetoilet aanwezig. We zullen, binnen onze mogelijkheden, zoveel mogelijk aanpassingen verrichten voor leerlingen die dit nodig hebben om het onderwijs op onze school te kunnen volgen.

B. Documentatie

- Plattegrond van de school.

C. Ambitieniveau

De school is fysiek toegankelijk voor alle leerlingen. Voor leerlingen met leerstoornissen beschikt de school over: Kurzweil. De computers zijn voorzien van speciale vergrotingsprogramma's en spraakmodules voor leerlingen met een visuele handicap.

Indien de school niet beschikt over passende hulpmiddelen wordt dit, eventueel in overleg met de betreffende school voor VSO, geregeld. De geboden ondersteuning is altijd gericht op het IVO-denken: Ondersteuning Vanuit Onderwijsbehoeften, gebaseerd op de 5 velden:

1. De hoeveelheid tijd en aandacht
2. Aanpassing van het onderwijsmateriaal
3. Aanpassing van de ruimtelijke omgeving
4. Inzet van expertise
5. Samenwerking met andere instanties.

Daarbij werkend vanuit de driehoek: school, ouders en leerling. Wie doet wat?

D. Stappenplan voor verbetering

- Ondersteuning van Kurzweil ook in de thuissituatie.

4. De school biedt (ortho) pedagogische en/of (ortho)didactische programma's en methodieken die gericht zijn op de sociale veiligheid en het voorkomen en aanpakken van gedragsproblemen.

A. Wij hebben dit als volgt geregeld.

We bieden een vaste structuur en hebben een consequente aanpak door begeleiding in een kleine groep. We bieden een intensieve persoonlijke begeleiding door de mentor. Elke ochtend starten de leerlingen tijdens het 1^e kwartier bij de mentor. Daarnaast voeren we met de leerlingen individuele mentorgesprekken. Zo blijven we in goed contact met onze leerlingen en goed op de hoogte van de persoonlijke ontwikkelingen. Zo ontstaat er eerder een vertrouwensband tussen leerling en mentor.

In de onderbouw staat een lesuur sociale vaardigheden vast op het rooster. Ook dit wordt gegeven door de mentor, die tevens is geschoold met de cursus Leefstijl. We streven ernaar voor zo weinig mogelijk wisselingen van docenten. Zo heeft een klas vaak meerderen vakken van een zelfde docent. Dit bevordert het begeleiden en ontwikkelen van een kind. Door middel van de leerlingkaart houden we korte lijntjes binnen de driehoek van school, ouder en leerling.

We controleren of de instructie is begrepen, we bieden overzichtelijke taken en geven directe, en vooral positieve feedback. Het doel is om de leerling zo veel mogelijk succeservaring op te laten doen.

We werken zeer nauw samen met schoolmaatschappelijk werk en we hebben een psycholoog vast in dienst. Zij kan onderzoeken afnemen en leerlingen begeleiden in gesprekken, observaties en Remwegtrainingen.

B. Documentatie

- OPP
- Aanmeldingsformulier CVB

C. Ambitieniveau

Pomona heeft het Keurmerk de Veilige school. Daarmee past de school het veiligheidsprotocol toe van het samenwerkingsverband. Vervolgens kent de school de gedragscode internet- en emailgebruik en hanteert een pestprotocol.

Er zijn heldere spelregels in samenspraak met leerlingen afgesproken. Die regels gelden op school, maar ook onderweg er naar toe. Het gevoel van veiligheid wordt jaarlijks gemeten bij ouders, leerlingen en personeel. In de jaarlijkse consentgesprekken worden daaruit de conclusies getrokken en verbeterplannen opgesteld.

Het gebouw is overzichtelijk. Er is een passende surveillancedienst door docenten en ondersteunend

personeel. Ieder is medeverantwoordelijk voor elkaars veiligheid. In de lessen wordt thematisch aandacht besteed aan allerlei onderwerpen, zo ook veiligheid.

Leerlingen die extra aandacht / hulp / begeleiding nodig hebben worden ingebracht in de commissie van begeleiding en daar wordt een extra traject uitgezet. Dit kunnen zowel interne als externe trajecten zijn. Deze ondersteunende trajecten worden ingezet onder regie van de ondersteuningscoördinator en uitgevoerd door mentoren, docenten, Interne begeleider, RT-er, SMW, psycholoog, schoolarts en jeugdprofessional vanuit CJG.

Daarnaast beschikt de school over specifieke ondersteuningsprogramma's uitgevoerd door in- of externe specialisten zoals: faalangstreductietraining, agressie-regulatietraining, weerbaarheidstraining, rouwverwerking, Rots en Water, Remweg, plannen en organiseren, leren *leren* e.d. Tevens staat er 1 lesuur vast op het rooster voor lessen sociale vaardigheden en 1 uur ontwikkeluur.

D. Stappenplan voor verbetering

- Goede agressiereductietraining

5. De school heeft een protocol voor medische handelingen

A. Wij hebben dit als volgt geregeld.

Wij hebben een coördinator ARBO. Waar nodig heeft hij overleg met de ploegleider, de manager en BHV-ers. De ploegleider houdt samen met de BHV-ers twee keer per jaar een ontruiming. Voor klein medisch handelen hebben we een aantal EHBO-ers binnen het team. De school beschikt over voldoende geschoolde BHV-ers

B. Documentatie

- BHV- plan
- Calamiteitenplan
- Observatieformulieren
- Medisch protocol

C. Ambitieniveau

Er wordt volgens het BHV-protocol gewerkt. Het medisch protocol is ontwikkeld in samenwerking met de GGD en wordt toegepast.

D. Stappenplan voor verbetering

Screenen van medisch protocol i.s.m. GGD arts.

6. Er zijn afspraken gemaakt over de curatieve zorg en ondersteuning die de school samen met ketenpartners kan bieden

A. Wij hebben dit als volgt geregeld.

We hebben op school te maken met een doelgroep waarmee we vaak samenwerken met partners uit de zorgketens. Denk dan bijvoorbeeld aan CJG, Spring, GGZ, mentaal beter, Memo enz. We stemmen zo veel mogelijk onze begeleiding op elkaar af. Tijdens een groot overleg, waarbij alle partijen aanwezig zijn, spreken we één casemanager af. We maken duidelijke afspraken, noteren deze in het leerlingvolgsysteem en evalueren op afgesproken tijden.

B. Documentatie

- Aanmeldformulier CJG

C. Ambitieniveau

De school sluit hierbij aan bij het beleid dat ontwikkeld is door het samenwerkingsverband Passend onderwijs.

D. Stappenplan voor verbetering

Ondersteuningsstructuur

Expertise van het ondersteuningsteam

A. Naam en functies of taken leden ondersteuningsteam

1. Manager:	F. Maas
2. Ondersteuningscoördinator	M. Aarts
3. Taalcoördinator	C. Zwagemakers D. Zuijkerbuijk
4. Rekencoördinator:	C. Dielens
5. Remedial teacher	C. Zwagemakers
6. Motorisch remedial teacher:	F. Lindemans
7. Psycholoog	A. Proost
8. School Maatschappelijk Werkende	P. Rijdsdijk
9. schoolhulpverlening	P. Rijdsdijk
10. Schoolarts (GGD)	W. Klasen
11. PDO-er	H. Bokhorst
12. Anti-Pestcoördinator	F. Lindemans M. Starink

B. Expertise

1. Hij is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en uitvoering van het beleid als lid van het MT.
2. Zij coördineert alle zorglijnen en zorgbesprekingen binnen en buiten de school. Ze is op de hoogte van de uitgezette leerlijnen. Ze is contactpersoon voor REC scholen en zij heeft overleg met andere ondersteuningscoördinatoren binnen het SWV.
3. Zij hebben expertise op het gebied van ondersteunende taalprogramma's en testen. Zij heeft een coördinerende en adviserende rol met betrekking tot het vak taal naar aanleiding van de afgenomen Citoscores.
4. Zij heeft expertise op het gebied van ondersteunende rekenprogramma's en testen. Zij heeft een coördinerende en adviserende rol met betrekking tot het vak rekenen naar aanleiding van de afgenomen Citoscores.
5. Opstellen dan wel uitvoeren van ondersteuningsprogramma's n.a.v. de afgenomen Citoscores, dyslexie / dyscalculie verklaringen en ervaringen vanuit de klas.
6. Hij begeleidt leerlingen met een motorisch ontwikkelingsachterstand.
7. Uitvoeren van capaciteitenonderzoek en onderzoeken op sociaal-emotioneel gebied, klassenobservaties e.d. Het opstellen dan wel uitvoeren van ondersteuningsprogramma's t.b.v. leerlingen en/of docenten.
8. Maakt anamnese van alle aangemelde leerlingen. Inventariseert problemen van leerlingen en / of gezinssysteem. Wanneer nodig kan zij zelf met het probleem aan de slag of bij de zwaardere gevallen begeleidt zij ouders / leerling naar de externe hulpverlening. Zij onderhoudt de contacten met externen. Zij heeft een adviserende rol richting mentoren.
9. Het voeren van gesprekken met leerlingen om ze beter te kunnen helpen in de schoolse situaties. Vaak een opvoedkundige grondslag. Zij is voor leerlingen een vertrouwenspersoon binnen de school.
10. Bij aanmelding doet hij medisch onderzoek en geeft adviezen bij medische hulpvragen tijdens de schoolloopbaan van de leerling.
11. Hij maakt aan de hand van standaard Cito-testen niveaubepaling mogelijk. Leerachterstanden worden gemeten. Hij neemt tevens de PMTK en de NPV-J af. Daarmee worden de aandachtgebieden van de sociaal emotionele ontwikkeling van de leerling in beeld gebracht.
12. Zij zijn verantwoordelijk voor het anti-pestbeleid binnen Pomona.

C. Hoe is deze zichtbaar binnen de school?

1. Lid van het MT en voorzitter van de commissie van begeleiding.
2. Lid van de commissie van begeleiding. Zij heeft vaste ondersteuningstaakuren en heeft om de 6 weken overleg met ondersteuningscoördinatoren binnen het samenwerkingsverband.
3. Lid van de vakgroep taal en geeft uren taal en rekenvaardigheid.
4. Lid van de vakgroep rekenen / wiskunde en geeft uren taal en rekenvaardigheid.
5. Lid van de vakgroep taal, ze sluit aan bij overleg met de CVB, en heeft een vast RT rooster.
6. Vast uur op het rooster voor MRT in de gymzaal. Evalueert in de CVB.
7. Lid van de commissie van begeleiding.
8. Lid van de commissie van begeleiding.
9. Lid van de commissie van begeleiding.
10. Lid van de toelatingscommissie. Tussentijds inzetbaar voor vragen en adviezen.
11. Dagdeel uit geroosterd voor afnemen van onderzoeken.
12. Lid van de bouwgroep onderwijsconcept.

D. Hoe wordt samengewerkt met welke ketenpartners?

Er is een vaste jeugdprofessional vanuit CJG aan Pomona gekoppeld. Zij heeft regelmatig overleg met de ondersteuningscoördinator. 3 Keer per jaar sluit zijn bij de CVB aan voor het bespreken van leerlingen en kan zij de commissie adviseren. In de toekomst willen we de banden met externe hulpverlening verder uitdiepen en kortere lijntjes creëren. We denken hierbij aan MEMO, GGZ, Mentaal beter enz. Tevens is het doel om, op aanvraag, onze eigen experts in te kunnen gaan zetten op reguliere scholen uit het samenwerkingsverband om te adviseren en te ondersteunen.

Planmatig werken

1. Het personeel werkt met effectieve methoden en aanpakken.

De aangeboden leerinhouden maken afstemming mogelijk op de onderwijsbehoeften van individuele leerlingen. Leerlingen zijn actief betrokken. Docenten stemmen de instructie, verwerkingsopdrachten en de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen. De school heeft een specifiek aanbod om sociale competenties te ontwikkelen. Het aanbod is afgestemd op het vervolgonderwijs of beroepspraktijk.

A. Wij hebben dit als volgt geregeld.

Er zijn ondersteunende programma's voor begrijpend lezen en rekenen. (Nieuwsbegrip en Rekenblokken) Deze programma's worden zo ingesteld dat ze de taken afstemmen op de individuele leerbehoeften van de leerling. Er wordt per leerjaar minimaal 1 lesuur per week ingeroosterd waarin deze programma's worden aangeboden.

De school kent een vaste lesstructuur waarin sprake is van diverse instructiemomenten en waar diverse werkvormen worden gehanteerd, aangepast aan de onderwijsbehoeften van de leerling. De les wordt min of meer opgehangen aan een spoorboekje zodat ook voor de leerling de structuur van een les duidelijk wordt.

T.b.v. de sociale ontwikkeling van leerlingen is er het dagelijkse eerste kwartier. Hierin worden recente gebeurtenissen besproken, worden de schoolspullen en het huiswerk gecontroleerd. Dit voorkomt veel onrust voor de rest van de dag. Er staan mentoruren vast op het rooster. Hierin is er plaats, tijd en ruimte voor de individuele leerling. Tevens krijgen alle groepen één uur per week les op het gebied van sociale vaardigheden en 1 uur voor de persoonlijke hulpvraag. Hierbij gebruiken we ter ondersteuning verschillende methodes waaronder Leefstijl, Mentor op school en Breingeheimen. De meeste docenten zijn geschoold in deze werkwijze.

Om eind klas 2 een goede en duidelijke keuze te kunnen maken welke sector de leerling in de bovenbouw zal gaan volgen krijgen alle leerlingen in klas 2 lessen Praktische Profiel Oriëntatie (PPO). In deze lessen proeft de leerling wat een bepaalde sector inhoudt en de docenten hebben de kans om in te schatten wat de vaardigheden van een leerling zijn en wat hun talenten zijn. De overstap en aansluiting met het MBO wordt ondersteund door een transfercoach. Leerlingen worden hierop voorbereid door lintstage. Dit houdt in dat alle leerlingen, in alle sectoren elke week 1 volle dag stage lopen bij een bedrijf.

B. Documentatie

- Leerlingenkaart
- Spoorboekje
- Kijkwijzer
- PPO advies-formulier.

C. Ambitieniveau

We streven naar een meer uniformiteit in de lessen. We werken samen in 3 bouwgroepen. Door in deze groepen met elkaar in overleg te gaan en samen knopen door te hakken en afspraken te maken komen we tot deze uniformiteit. Met aandacht voor de verschillen van de leerling, maar ook van de docent creëren we een school als een geheel.

D. Stappenplan voor verbetering

- Doorontwikkelen en wegzetten van LOB.

2. Taal- rekenbeleid, leerwegondersteuning, praktijkonderwijs

De school heeft doelen gesteld die er op gericht zijn achterstanden te bestrijden.

De school met een substantieel percentage taal- en/of rekenzwakke leerlingen heeft bij alle vakken een aanbod aan leerinhouden dat past bij de onderwijsbehoeften van deze leerling.

A. Wij hebben dit als volgt geregeld.

Alle leerlingen worden bij aanneming en tijdens de schoolloopbaan getest op talen en rekenen/wiskunde. Deze informatie wordt verwerkt op het overgangsrapport en vertaald naar ondersteunende programma's voor taal en rekenen. Voor alle leerlingen wordt een individueel ondersteuningsplan opgesteld, uitgevoerd en ieder half jaar geëvalueerd. Er is een actieve werkgroep taal- en rekenbeleid die voorstellen doet voor ondersteuning in de reguliere lessen, zoals schooltaalwoorden, leesvaardigheid, verslagen maken e.d.

B. Documentatie

- Toelatingsverslag.
- Overgangsrapportage.

C. Ambitieniveau

We willen steeds meer het onderwijs aanpassen aan het individuele niveau van de leerling. We gaan meer en beter gebruik maken van testgegevens vanuit o.a. Cito.

D. Stappenplan voor verbetering

- Scholing taalcoördinatoren

3. Leerlingen ontwikkelen zich in een veilige leeromgeving

De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op school. De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en in de incidenten die zich op gebied van sociale veiligheid voordoen. Leerlingen gaan op een respectvolle manier met elkaar en anderen om. Mentoren stimuleren het welbevinden en de motivatie van leerlingen.

A. Wij hebben dit als volgt geregeld.

Leerlingen ontwikkelen zich het beste in een veilig pedagogisch klimaat. We hebben het predicaat "veilige school". De school heeft inzicht in de beleving door het jaarlijks afnemen van vragenlijsten (kwaliteit scholen) bij personeel, ouders en leerlingen. Daarnaast is het eerste kwartier bijzonder geschikt om signalen op te vangen en te bespreken. Er zijn spelregels die binnen de hele school gelden. Ieder bewaakt deze regels, van conciërge tot directeur. In de klas kunnen er nog spelregels worden toegevoegd naar aanleiding van klassengesprekken, SVA lessen of mentorgesprekken.

Met leerlingen die grensoverschrijdend gedrag vertonen worden mentorgesprekken gevoerd en afspraken gemaakt. Zelfstandigheid, zich competent en autonoom voelen bevordert het welbevinden en de motivatie. Zo nodig worden ondersteunende programma's aangeboden via de commissie van begeleiding. Bijvoorbeeld: werken met een groene kaart, begeleiding bij IRT, studielessen, extra mentorgesprekken, begeleiding door de schoolpsycholoog, hulp vanuit schoolmaatschappelijk werk.

B. Documentatie

- Aanmeldingsformulier commissie van begeleiding.
- spelregels

C. Ambitieniveau

- Veilige school voor leerling, ouders en personeel Pomona.

D. Stappenplan voor verbetering

- Scholing anti-pestcoördinatoren
- Inzet "kwaliteit scholing"

4. De school heeft continue zicht op de ontwikkeling van leerlingen.

De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van prestaties en de ontwikkelingen van leerlingen. Leerlingen behalen het opleidingsniveau dat mag worden verwacht en lopen weinig vertraging op tijdens de opleiding. School- en examencijfers zijn van een aanvaardbaar niveau. Leraren volgen en evalueren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen, ook in het vervolgonderwijs of beroepspraktijk.

A. Wij hebben dit als volgt geregeld.

De OPP vormt het samenhangend systeem. (zie documenten).

Van klas 1 t/m klas 3 volgen we de leerlingen cognitief door de Cito volgoetsen af te nemen. Deze worden in de overgangsrapportage en de OPP van een leerling opgenomen. Er ontstaat hierdoor digitaal een doorlopende volglijn. Zo kunnen we goed zien of een leerling vooruitgang boekt. Tijdens de lessen rekenen en taal (TRV) proberen we de leerachterstanden weg te werken en de leerlingen op het gebied van taal en rekenen naar het niveau van 2F te krijgen. Wanneer de leerlingen in de RT zitten, wordt de aandacht van de RT lessen gericht op deze achterstanden.

Het gedrag van de leerling wordt gemeten met het zogenaamde Licor. Dit wordt in klas 1 t/m 3 twee keer per jaar afgenomen. Daarnaast volgen we de leerling in ons leerlingvolgsysteem Magister.

3 keer per jaar worden alle leerlingen met een hulpvraag besproken in groepsbesprekingen. Vooraf wordt bij alle (vak) docenten geïnventariseerd hoe een leerling het in zijn klas doet en wat de bijzonderheden zijn. Dit wordt door de mentor verzameld en kort samengevat.

Wanneer nodig, wordt de leerling ingebracht bij de commissie van begeleiding en daar wordt gekeken welke extra ondersteuning er voor die leerling opgestart kan worden. Zoals werken met een groene kaart, Time-outkaart, stappenplan, IRT, MRT, gesprekken met de psycholoog, begeleiding van SMW, Rots- en watertraining, onderzoek enz. De psycholoog is tevens inzetbaar voor klassenobservatie en kan n.a.v. een dergelijke observatie handelingsadviezen geven aan docenten en mentoren. Ook bij thuishulpvragen bieden wij hulp. Onze SMW kan ouders adviseren en ze begeleiden in het netwerk van externe hulpverlening.

Samen met de decaan bereidt de school de leerlingen voor op de overstap naar het MBO. De Transfercoach begeleidt risicoleerlingen in de overstap naar het MBO.

B. Documentatie

- OPP

C. Ambitieniveau

- Individuele OPP's schrijven en consequent evalueren.
- Gebruik van het Kwadrant binnen Magister.

D. Stappenplan voor verbetering

- Eén persoon eigenaar maken van dit proces.

5. Het personeel heeft zicht op de onderwijsbehoeften van haar leerling-populatie en werkt opbrengst- en handelingsgericht aan het realiseren van de onderwijsarrangementen (ontwikkelingsperspectief).

Op basis van analyse van verzamelde gegevens bepaalt de school tijdig de aard van de ondersteuning voor zorgleerlingen, voert de zorg planmatig uit en evalueert regelmatig de effecten van de zorg.

A. Wij hebben dit als volgt geregeld.

Alle gegevens zoals vermeld bij punt 4 worden verzameld in het leerlingvolgsysteem Magister. De mentor houdt de regie over een leerling. Bij iedere overgang vindt er een warme overdracht plaats van de "oude" mentor naar de "nieuwe" mentor. Elk jaar wordt het ondersteuningsplan geëvalueerd en met ouders doorgenomen. De hulpvragen en het persoonlijk doel van een leerling kan veranderen. Hierop passen wij ons onderwijs aan en bieden de hulp zodat een leerling zijn doelen kan behalen. Eén kind, één plan!

B. Documentatie

- Overgangsrapportage
- Ondersteuningsplan
- OPP

C. Ambitieniveau

- OPP eigen maken.
- Team eigenaar maken van nieuw leerlingvolgsysteem. (Magister)
- Team eigenaar maken van nieuw OPP

D. Stappenplan voor verbetering

- Introduceren OPP
- Invoeren OPP
- Verbeteren OPP

6. Het personeel werkt continue aan hun handelingsbekwaamheid en competenties.

Docenten signaleren vroegtijdig leerproblemen en/of ontwikkelingsproblemen bij leerlingen en hebben zicht op behoeften van ouders bij de opvoeding. Docenten beschikken over juiste technieken bij effectieve interventies. De school kent een scholingsaanbod gericht op de hulpvraag van leerlingen. Het personeel beschikt over didactische, organisatorische en pedagogische competenties voor de begeleiding van leerlingen met extra onderwijsbehoeften. Het personeel wordt gestimuleerd en gefaciliteerd voor deelname aan lerende netwerken over leerlingenzorg, staat open voor reflectie en ondersteuning bij hun handelen en werkt continue aan hun handelingsgerichte vaardigheden.

A. Wij hebben dit als volgt geregeld.

De mentoren hebben een mentor cursus gevolgd. Daarnaast hebben alle docenten aanvullende cursussen gevolgd in het omgaan met leerlingen met sociaal-emotionele problematiek.

B. Documentatie

- Velden van IVO

C. Ambitieniveau

In het nieuwe schooljaar zal in het HRM beleid een nieuwe cyclus m.b.t. functionerings- en beoordelingsgesprekken worden opgenomen. Deze cyclus is er opgericht docenten nog sterker te maken in hun ondersteuning naar de leerling en ouder.

D. Stappenplan voor verbetering

- Toepassen HRM beleid.

7. Voor alle (zorg) leerlingen is een ambitieus onderwijszorgarrangement vastgesteld.

De school is gericht op het stimuleren van talent en op het leveren van (intellectuele) prestaties. De school stelt bij plaatsing voor iedere leerling een ontwikkelingsperspectief vast. De school volgt of de leerlingen zich ontwikkelen conform het ontwikkelingsperspectief en maakt naar aanleiding hiervan beredeneerde keuzes. Ouders en leerlingen zijn hierbij nauw betrokken.

A. Wij hebben dit als volgt geregeld.

Voor al onze leerlingen bevat de OPP een ondersteuningsplan.

Het ondersteuningsplan vertrekt vanuit belemmeringen en kansen. Wij indiceren vanuit onderwijsbehoeften. Deze behoeften vertalen we over 5 velden:

1. aandacht en tijd
2. aanpassingen in het onderwijs
3. aanpassing ruimtelijke omgeving
4. inzet van expertise
5. samenwerking met partners

Het ondersteuningsplan wordt opgesteld in overleg met ouders en de leerling. Daarin wordt genoteerd wie wat doet binnen deze 5 velden. Het ondersteuningsplan wordt minimaal 2 keer per jaar geëvalueerd.

In het groepsplan komen de bijzonderheden van alle leerlingen uit een groep bij elkaar.

B. Documentatie

- Velden van IVO.
- wenslijst

C. Ambitieniveau

- Werken aan de "wenslijst"

D. Stappenplan voor verbetering

- Voortzetten van bouwgroepen

8. De school draagt leerlingen zorgvuldig over.

Leerlingen met extra onderwijsbehoeften worden goed begeleid bij de overgang naar een andere school voor vo, een bovenschoolse voorziening, het vso of het mbo. Scholen zorgen voor een warme overdracht.

A. Wij hebben dit als volgt geregeld.

In klas 2 (en bij uitzondering in klas 1) kunnen er schakelprocedures worden opgestart wanneer een leerling en ouders de overstap naar regulier onderwijs kunnen en willen maken. Dit wordt begeleid door de ondersteuningscoördinator en de mentor. Wanneer een leerling de overstap maakt naar Praktijkonderwijs of Speciaal onderwijs wordt dit door de ondersteuningscoördinator en de mentor begeleid.

Met toestemming van leerlingen en ouders wordt het Toelatingsverslag en het OPP overgedragen en in samenspraak met de vervolgschool opnieuw opgesteld.

Bij doorstroom naar het MBO wordt het doorstroomformulier met de gegevens uit de 5 velden van IVO voor deze leerling door de school, leerling en ouders ingevuld en overgedragen naar het MBO.

Warme overdracht vindt plaats door mentor en transfercoach.

B. Documentatie

- schakelprocedure

C. Ambitieniveau

- lijntjes strakker trekken van schakelprocedure; zowel binnen het team als extern.

D. Stappenplan voor verbetering

- Aandacht vragen voor schakelprocedure binnen de jaaragenda.
- Eén persoon verantwoordelijk stellen.

<p>9. De school heeft een effectieve interne zorgstructuur en zorgteam. De ondersteuningsstructuur is beschreven in het zorgplan van de school. Leden van het zorgteam hebben een duidelijke taakomschrijving. Taken en verantwoordelijkheden van leraren en directie zijn duidelijk en transparant.</p>
<p>A. Wij hebben dit als volgt geregeld. Zie blz. 9; ondersteuningsstructuur.</p>
<p>B. Documentatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • zie zorgplan
<p>C. Ambitieniveau</p> <ul style="list-style-type: none"> • Behouden en uitdiepen van onze zorgtaken binnen de school • Blijven scholen van alle medewerkers binnen de school.
<p>D. Stappenplan voor verbetering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Scholingsbeleid verbeteren.

Kwaliteit

Criterium hiervoor is het landelijk vastgestelde toezichtkader van de onderwijsinspectie waarin een minimumnorm voor basiskwaliteit wordt genoemd: de opbrengsten van een school zijn tenminste voldoende en daarnaast voldoen het onderwijsleerproces en de zorg en begeleiding aan de gestelde norm. De inspectie heeft dit akkoord bevonden. De kwaliteitskaart kan hier toegevoegd worden.

4. Het pedagogisch klimaat van de Pomona.

Pomona is een open, vrij toegankelijke en kleine vmbo school. Hij straalt sfeer en structuur uit. Er heerst rust. Al bij de start van de dag is er aandacht voor de leerling. Ze beginnen de dag bij hun mentor. Daar wordt de dag vooraf besproken; heeft de leerling al zijn spullen voor die dag bij zich? Heeft hij zijn huiswerk gemaakt? Is er thuis of onderweg al iets gebeurt waardoor zijn dag niet prettig is begonnen? Wie is er niet aanwezig? Enz. er is ruimte voor gesprek tussen mentor en leerling en leerlingen onder elkaar. Bijzonderheden worden op de leerlingenkaart genoteerd. Op deze kaart is ruimte voor ouders, leerling en docent om dingen te noteren die belangrijk zijn voor alle drie de partijen binnen de driehoek; School, ouders en de leerling.

Na een kwartier starten de lessen. Bij iedere les wacht de docent de klas op bij de deur. Zo ontstaat al aan het begin het eerste contact en kunnen bepaalde afspraken al even vooraan de les worden herhaald. Tijdens de lessen zorgen docenten voor een heldere, korte instructie waardoor de leerling snel aan de slag kan. Leerlingen die nog net even wat meer uitleg nodig hebben, krijgen in sub groepjes of individueel verdere aandacht. De leerstof wordt aangepast aan het niveau en het werktempo van de leerling. Standaard vindt er herhaling van de leerstof plaats. Het geleerde van de les wordt geëvalueerd en de les wordt afgerond. Er is aandacht voor de talenten van de leerling, voor bevestiging en uitdaging.

De schoolregels staan in dienst van de sfeer op school. Zij helpen om rust en structuur binnen de school te behouden. Leerlingen krijgen bij ons meer dan één kans. Ze zijn vrij om fouten te maken en daarvan te leren. Gevoel van veiligheid staat voorop.

De kracht van Pomona ligt in de derde cirkel van blz. 6. Zie ook de 5 velden van IVO. Vanuit de commissie van begeleiding kan er nog extra hulp worden verleend betreffende:

- leer- en ontwikkelingsondersteuning
- fysiek medische ondersteuning
- sociaal- emotioneel en gedragsondersteuning
- ondersteuning in de thuissituatie

Externe expertise
<p>A. Naam functies of taken externe specialisten waarmee wordt samengewerkt</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ambulante Begeleider Rec3 2. Ambulante Begeleider Rec2 3. Driespan 4. LPA 5. GGD 6. GGZ 7. Memo 8. CJG / jeugdprofessional(s) 9. Studieservicecentrum Trivium
<p>B. Welke expertise wordt ingezet?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kennis delen van problematieken bij jongeren met een (verstandelijke) beperking. Schakel tussen school, ouders en zorgketens. 2. Kennis delen van problematieken en stoornissen op het gebied van taal. Schakel tussen school, ouders en zorgketens. 3. Kennis delen van gedragsproblematieken en stoornissen. 4. Wordt op de hoogte gebracht wanneer een leerling ongeoorloofd afwezig is. In samenwerking met de school proberen de afwezigheid van een leerling te verkleinen. Is partij in het M@zzletraject 5. Elk jaar hebben alle leerlingen in klas 2 een persoonlijk gesprekje met iemand van de GGD. N.a.v. deze gesprekjes komt een advies vanuit de GGD en deze wordt besproken in de commissie van begeleiding. In deze commissie wordt dan een plan opgesteld wanneer nodig. 6. Onze psycholoog kan contact opnemen en overleg plegen wanneer het advies en of hulp vanuit GGZ noodzakelijk ofwel wenselijk zijn. 7. Onze ondersteuningscoördinator en school maatschappelijk werkende kan contact opnemen en overleg plegen wanneer het advies en of hulp vanuit Memo noodzakelijk ofwel wenselijk is. 8. Zij denkt mee over de verschillende mogelijkheden binnen het zorgveld die aansluiten bij de verschillende hulpvragen van de individuele leerling en ouders. 9. Afnemen van beroepeninteressesets, geven van faalangstreductietrainingen.
<p>C. Hoe is deze zichtbaar binnen de school?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gesprekken met leerlingen. 2. Gesprekken met leerlingen. 3. Collegiaal overleg 4. Op afroepbasis beschikbaar voor gesprekken met afdelingsmanager, mentoren en leerlingen 5. Lid toelatingscommissie en op afroep beschikbaar voor commissie van begeleiding 6. Bovenschools overleg 7. Bovenschools overleg 8. Bovenschools overleg 9. Bovenschools overleg
<p>De school heeft een Commissie van begeleiding(CvB) De commissie van begeleiding draagt zorg voor het organiseren van hulp om de school. Werkwijze, taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het zorgplan. De commissie van begeleiding draagt zorgt voor verwijzing van leerlingen naar de diepteondersteuning via het indiceringloket.</p>
<p>A. Wij hebben dit als volgt geregeld. Zie zorgplan.</p>
<p>B. Documentatie</p>
<p>C. Ambitieniveau</p>
<p>D. Stappenplan voor verbetering</p>

De 5 Velden van IVO:

- 1. Hoeveelheid aandacht en tijd**
Groepsgrootte: maximaal 15 leerlingen per klas.
Eerste kwartier als start van de dag
Laatste kwartier als afsluiting van de week
Surveillance in alle vrije momenten
Observaties
Tijd voor lessen sociale vaardigheden
Mentoruren / mentorgesprekken
Frequent contact ouders
Leerling besprekingen
Geen tussenuren
- 2. Onderwijsmateriaal**
Leerlingenkaart als communicatiemiddel
Kurzweil, WRTS
Verschillende methodes sociale vaardigheden.
Digiborden
Luisterboeken
Testen als NIO, TRF, PMT-K, NPV-J
- 3. De ruimtelijke omgeving**
Overzichtelijk, kleinschalig schoolgebouw.
Basisuitrusting theorielokalen.
Prikkelarme omgeving.
Toezicht in het gebouw.
Hellingbaan en lift aanwezig.
Aangepaste verlichting
- 4. Expertise**
Pedagogisch geschoolde docenten
Vakdocenten
Remedial teacher
Motorisch remedial teacher
Gedragswetenschapper
Schoolmaatschappelijk werkster
Pedagogisch didactisch onderzoeker
Ondersteuningscoördinator
Rots- en watertrainer
Commissie van begeleiding
- 5. Samenwerking met externe partners**
CJG
Rebound
GGD
GGZ
Memo
LPA
Stagebedrijven
MBO; overleg, bezoek
Basisonderwijs; warme overdracht
Voortgezet onderwijs; overleg en schakelleerlingen
Driespan; advies / observaties
Mythyschool; Ambulante begeleiding
Auris; Ambulante begeleiding
Praktijkonderwijs 't Kwadrant

Handelingsgericht werken

De volgende standaarden worden gebruikt voor het beschrijven van handelingsgericht werken. (Onder leerkrachten wordt verstaan de mentor en docenten in samenspraak met leden van het begeleidingsteam)

1. De onderwijs- en begeleidingsstructuur zijn voor iedereen duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar en wanneer.
2. Alle teamleden zijn open naar collega's, leerlingen en ouders over het werk dat gedaan wordt of is. Motieven en opvattingen worden daarbij inzichtelijk gemaakt.
3. Het team verkent en benoemt de onderwijsbehoeften van leerlingen o.a. door observaties, gesprekken en het analyseren van toetsen.
4. Leerkrachten bekijken en bespreken de wisselwerking tussen de leerling, de leerkracht, de groep en de leerstof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.
5. Leerkrachten reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's
6. Leerkrachten zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.
7. Alle teamleden zoeken, benoemen en benutten sterke kanten en interesses van de leerlingen, de leerkrachten, de ouders en het schoolteam.
8. Leerkrachten werken samen met hun leerlingen. Ze betrekken hen bij de analyse, formuleren samen doelen en benutten ideeën en oplossingen van leerlingen.
9. Leerkrachten werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundigen en partner bij de analyse van de situatie en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.
10. Leerkrachten bespreken minstens drie keer per jaar de ontwikkeling van de leerling tijdens de leerlingbesprekingen.

6. Conclusie en ambities

De school streeft naar een zoveel mogelijk bereiken van een individuele aanpak voor leerlingen. We zullen steeds meer planmatig gebruik gaan maken van alle gegevens die we van een leerling hebben verzameld. Leerlingen zullen meer eigenaar worden van hun eigen ontwikkeling en daarom mee denken over de aanpak.

Onze expertise willen we graag delen met onze omgeving. Onze experts kunnen worden ingezet ter ondersteuning en voor advies binnen het samenwerkingsverband.